

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 294 | Tarih 2-8 Şubat

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 5 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

Toplantı ve Örgütlenme Özgürlüğü

5 Şubat: Migros depo işçileri, önerilen ücret artışını [protesto](#) etmek amacıyla eylemlerinin 15. gününde şirket sahibinin Beykoz'daki villasının önünde toplandı; işçiler üçüncü kez gözaltına alındı, gözaltına alınan 60 kişinin tamamı daha sonra serbest bırakıldı.

İfade ve Basın Özgürlüğü

2 Şubat: 2023 yılında BM Keyfi Gözaltı Çalışma Grubu'nun tutukluluğunu keyfi bulmasına rağmen, Gülen hareketiyle

bağlantılı olduğu iddiasıyla yaklaşık on yıldır cezaevinde bulunan ilahiyatçı ve eski Zaman yazarı Ali Ünal'ın serbest bırakılması yönündeki [çağrılar](#) sosyal medyada yoğunlaştı.

3 Şubat: Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'ne göre Ocak ayında 14 gazeteci [gözaltına](#) alındı, biri tutuklandı; Rojava bağlantılı protestoları izleyen çok sayıda gazeteci darp edildi ve yüzlerce haber içeriğine erişim engeli getirildi.

5 Şubat: Türkiye'nin medya düzenleyicisi RTÜK, hükümeti eleştiren Tele2 Haber'e 72 saat içinde iki ayrı internet yayın [lisansı](#) başvurusu yapma zorunluluğu getirdi; eleştirmenler bu uygulamanın eleştirel YouTube kanallarını RTÜK denetimi altına almak ve yüksek lisans ücretleri yoluyla baskı kurmak amacıyla kullanıldığını belirtti.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

4 Şubat: Türk savcılar, tutuklu İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve üç kişi hakkında, "İstanbul Senin" adlı dijital platformun milyonlarca kullanıcısına ait verilerin yurt dışına sızdırıldığı iddiasıyla "siyasi casusluk" suçlamasıyla 20 yıla kadar hapis cezası talep eden bir [iddianame](#) hazırladı.

4 Şubat: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Kandemir/Türkiye kararında, TÜBİTAK çalışanı Mehmet Kandemir'in 2016 OHAL döneminde görevden çıkarılmasına ilişkin yargı denetiminin etkili yapılmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının [ihlal](#) edildiğine hükmetti.

5 Şubat: Bir Türk mahkemesi, Ezilenlerin Sosyalist Partisi

üyeleri başta olmak üzere, eski milletvekili Murat Çepni ve bazı gazetecilerin de aralarında bulunduğu 47 kişinin, 23 ilde düzenlenen polis operasyonlarının ardından “terör” suçlamalarıyla [tutuklanmasına](#) karar verdi.

6 Şubat: İstanbul’da bir mahkeme, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı ve CHP’li Zeydan Karalar ile sekiz kişi hakkında yurt dışı çıkış yasağıyla [tahliye](#) kararı verdi.

Kürt Azınlık

4 Şubat: Türk yetkililer, Diyarbakır Dayanışma ve Koruma Platformu tarafından organize edilen ve Diyarbakır’dan yola çıkan insani yardım konvoyunun, Suriye’nin Kürt kenti Kobani’ye ulaşmasını ikinci kez [engelledi](#); gıda ve temel ihtiyaç malzemeleri taşıyan araçlar geri dönmek zorunda kaldı.

6 Şubat: İzmir’de yaşayan 16 yaşındaki bir çocuk, sosyal medyada paylaştığı saç örme videosu gerekçesiyle “örgüt propagandası” suçlamasıyla [tutuklandı](#).

6 Şubat: Türkiye Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu, 1 Şubat’ta oynanan maçta gol sevinci sırasında saç örme hareketi yaptığı gerekçesiyle Amedspor’a 600 bin TL para [cezası](#) verdi, futbolcu Çekdar Orhan’ı ise beş maçtan men etti.

Mülteciler ve Göçmenler

3 Şubat: İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi, [Suriyeli](#) iki genç Muhammed Salih Halil ve Vays Halil’in Aralık 2025’te kimlik kontrolü sırasında polis tarafından işkenceye, ırkçı tehditlere ve keyfi gözüaltına maruz kaldığını belirterek, idari gözetimlerinin derhal sonlandırılmasını ve sorumlular hakkında etkili bir soruşturma yürütülmesini talep etti.

İşkence ve Kötü Muamele

6 Şubat: Bir Türk mahkemesi, eski öğretmen Eyüp Birinci’ye gözüaltında işkence yapmakla suçlanan üç polis ve bir doktoru, Anayasa Mahkemesi’nin daha önce hak ihlali tespiti yapmasına rağmen [beraat](#) ettirdi; karar, 2016 sonrası Gülen bağlantılı davalarda cezasızlık sorununa dikkat çekti.

Ulusötesi Baskı

4 Şubat: Nairobi’de bir mahkeme, Türkiye’nin talebiyle gözüaltına alınan ve Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu iddia edilen Türk mülteci Mustafa Güngör’ün koşulsuz [serbest](#) bırakılmasına karar verdi; Amnesty International Kenya, olayı açık bir ulusötesi baskı girişimi olarak nitelendirdi.

6 Şubat: Uluslararası Gazeteciler Federasyonu, Nûdem Media Foundation muhabiri Nujan Mala Hassan’ın Suriye–Türkiye sınırında Qamişlo ile Nusaybin arasında protestoları izlerken Türk sınır güçleri tarafından [vurulmasını](#), basın özgürlüğüne yönelik şok edici ve kasıtlı bir saldırı olarak kınadı.